

INGÓ DOLOG (GABONA) ADÁSVÉTELÉNÉL A BIRTOKBAVÉTEL VALAMINT A NEM TULAJDONOSTÓL TÖRTÉNŐ TULAJDONSZERZÉS ÉRTELMEZÉSE

I. A tulajdonszerzéshez szükséges birtokbavétel s nemcsak úgy történhet, hogy a tulajdonos a dolgot fizikailag birtokba veszi, átadásnak tekintendő az is, ha vevő utasítására a harmadik személy birtokában lévő dolgot közvetlenül az újabb vevő részére szállítják le ténylegesen.

II. Az üzleti életben nem várható el a vevőtől annak vizsgálata, hogy a az általa vásárolt dolgot(gabonát) eladója kitől vásárolta meg, s hogy annak vételárat kiegyenlített-e.

/Ptk.117. § (2), 118. § (1) és (2) bekezdés/

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint – a cégnyilvántartásba 1994. április 7. napján bejegyezett - felperesi társaság főtevékenysége gabona-, vetőmag-, takarmány-nagykereskedelem.

A - a cégnyilvántartásba 2003. október 18. napján bejegyezett – P.-I. Ingatlanforgalmazó és Szolgáltató Kft-t fő tevékenysége ingatlan-forgalmazás, tevékenységi körébe tartozik azonban a gabona-, vetőmag-, takarmány-nagykereskedelem is. Képviselőjére az önálló képviselői joggal rendelkező J. I. vezető tisztségviselő jogosult.

A P.-I. Kft., mint vevő és az I.r. alperes jogelődje (továbbiakban: I.r. alperes) 2006. október 17. napján adásvételi szerződést kötött 300 tonna napraforgómag értékesítésére 54.000 Ft/tonna vételáron.

A P.-I.Kft. 2006. november 17-én szintén adásvételi szerződést kötött a II.r. alperessel 500 tonna napraforgómag értékesítésére 54.000 Ft/tonna + Áfa vételáron.

A P.-I.Kft. és a III.r. alperes 2006. november 7-én ugyancsak adásvételi szerződést kötött 150 tonna napraforgómag értékesítésére 53.500 Ft/tonna + Áfa vételáron.

E szerződés 5.1./ pontja szerint az áru kifizetése az eladó által kiállított számla alapján - a szállítási napot véve a teljesítés napjaként - 15 naptári napon belül banki átutalással történik. A szerződések 8.1./ pontja szerint az eladók a kiadott áruk felett a tulajdonjogukat a vételár egészének kifizetéséig fenntartották, mely időpontig a vevő az áruval csak bizományosként rendelkezhetett.

E szerződések alapján a P.-I.Kft. - különböző fuvarozók igénybevételével - az I.r. alperestől (2006. november 3-6 között) 303,9 tonna, a II.r. alperestől (2006. november 6-21. között) 498,84 tonna, míg a III.r. alperestől (2006. november 8-10 között) 150,01 tonna napraforgót szállított el. Az I.r. alperestől a napraforgó elszállítására a Gy. Kikötő Rt. raktáraiba történt, majd innen a terményt M.-ra az I.-

T. Kft. telephelyére szállították. A II.r. alperestől a P.-I.Kft. által megvásárolt napraforgóból 2006. november 6-án és 7-én szállítottak G.-re, majd onnan M.-ra, míg a további szállítások közvetlenül M.-ra történtek. A III.r. alperestől megvásárolt napraforgóból 2006. november 8-án egy teherautónyi szállítmány G. érintésével jutott M.-ra, míg a további szállítmányok közvetlenül M.-ra érkeztek.

Az alperesektől a P.-I.Kft. által megvásárolt napraforgó M.-ra történő szállításának az volt az előzménye, hogy a felperes 2006. november 3-án a P.-I.Kft.-től 1700 tonna olajos napraforgómagot rendelt meg - eredetileg N. telephelyre történő szállítással - a megrendelés szerint 50.500 Ft/tonna + Áfa vételárért, azonnali készpénz vagy átutalással történő fizetéssel.

Az I.-T. Kft. telephelyére a felperes és a P.-I.Kft. között létrejött szerződés alapján leszállított napraforgó után a P.-I.Kft. a felperes felé a következő számlákat állította ki: 2006. november 9-én 6.060.000 Ft (100 tonna), 2006. november 13-án 10.302.000 Ft (170 tonna), 2006. november 15-én 21.210.000 Ft (355 tonna), 2006. november 16-án 22.422.000 Ft (370 tonna), 2006. november 21-én 23.876.400 Ft (394 tonna), 2006. november 22-én 23.634.000 Ft (390 tonna). A felperes a P.-I.Kft.-nek átutalással a fenti számlák ellenértékét kiegyenlítette 2006. november 9-én, 14-én, 16-án, 20-án, 21-én és 24. napján.

A felperes 2006. november 10-én adásvételi szerződést kötött az .I.-A. Kft.-vel 2000 tonna $\pm$ 10 % nagy olajtartalmú napraforgómag értékesítésére. A vételárat 55.000 Ft/tonna + Áfa összegben határozták meg azzal, hogy az értékesítési ár a vevő telephelyén értendő. A felperes a szerződéssel érintett áru tulajdonjogát annak ellenértéke kifizetéséig e szerződésben fenntartotta. Az I.-A. Kft. a felperes felé napraforgó ellenértékének kifizetésére vonatkozó szerződéses kötelezettségének a szerződésben meghatározott határidőben, majd ezt követően sem tett eleget.

A P.-I.Kft. az alperesekkel kötött szerződések alapján a megvásárolt napraforgó ellenértékét nem egyenlítette ki.

A II.r. alperes feljelentése nyomán a C.-i Rendőrkapitányság Bűnügyi Osztálya 2006. december 11-én a felperessel szemben biztosítási intézkedésként lefoglalást rendelt el az I.-T. Kft. M.-i, K. utca 2. szám alatti telephelyén, amely a telephelyen raktározott 950 tonna napraforgómag helybenhagyásával történt. A Vas Megyei Rendőrkapitányság Gazdaságvédelmi Osztálya a lefoglalt napraforgómag lefoglalását megszüntette, és azt az alpereseknek rendelte kiadni.

A lefoglalás megszüntetését és a terménynek az alperesek részére történő kiadását elrendelő – a felperes eredménytelen jogorvoslati kérelmeit követően – jogerőre emelkedett végzés alapján az alperesek a napraforgót értékesítették.

A felperes pert indított az I.-A. Kft. ellen 52.250.000 Ft vételárhátralék és járulékai megfizetése iránt. A Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Bíróság a 2007. április 24. napján kelt – a Debreceni Ítéltábla által 2008. február 12-én helybenhagyott - 7.G.15-07-040.020/19. számú ítéletével a keresetet elutasította. A jogerős ítélet indokolása szerint a felperes és az I.-A. Kft. közötti szerződéses vételár teljesítésével az I.-A. Kft. késedelembe esett, de a fizetési késedelmének ideje alatt a felek szerződése lehetetlenül azzal, hogy a nyomozóhatóság a J. I.-nal szemben folytatott nyomozás során a felperes által értékesített napraforgót lefoglalta, és azt büntető eljárásban feljelentést tevő alpereseknek rendelte kiadni.

A Vas Megyei Rendőr-főkapitányság Gazdaságvédelmi Osztálya a J. I.-nal szemben nagyobb értékre elkövetett csalás büntettének gyanúja miatt indult nyomozást felfüggesztette, mert a gyanúsított ismeretlen helyen tartózkodik.

Az elsőfokú bíróság fellebbezéssel támadott ítéletével kötelezte az I.r. alperest 19.876.560 Ft, a II.r. alperest 32.923.440 Ft, míg a III.r. alperest 9.900.000 Ft, és ezen összegek után 2007. január 19-től járó késedelmi kamatai, az I.r. alperest 1.474.050 Ft, II.r. alperest 2.441.250 Ft, míg a III.r. alperest 734.700 Ft perköltség megfizetésére. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította.

Határozat indokolásában rögzítette, hogy mivel a felperes a keresetét a Ptk. 118. § /1/ és /2/ bekezdésére, valamint a Ptk. 361. §-ára alapította elsődlegesen abban kellett állást foglalni, hogy a felperes tulajdonszerzése a P.-I.Kft-vel kötött szerződés alapján bekövetkezett-e.

Megállapította, hogy a felperes a P.-I.Kft-től megvásárolt napraforgón a Ptk. 118. § /1/ bekezdése alapján tulajdonjogot szerzett, mert a jogszabályban meghatározott együttes feltételek, a kereskedelmi forgalomban történő vétel ténye, és a felperes mint vevő jóhiszeműsége fennállt.

Rámutatott, hogy a kereskedelmi forgalomban történő szerzés kizártságát eredményezné az, amennyiben a vevőnek minden esetben meg kellene győződnie arról, hogy az eladó a tevékenység folytatásához szükséges minden engedéllyel rendelkezik-e. A kereskedelmi forgalomban történő szerzést az nem zárja ki, hogy a P.-I.Kft. a termény eladásakor az alperesek által hivatkozott engedéllyel nem rendelkezett.

A felperes a tőle elvárható gondossággal járt el akkor, amikor a cégnyilvántartás adatai alapján meggyőződött arról, hogy a P.-I.Kft. a cégnyilvántartásban szereplő gazdasági társaság, amely a tevékenységi körei között szerepelteti a gabona nagykereskedelmet is.

Az alperesek által hivatkozott körülmények a felperes rosszhiszeműségének a megállapítására nem adnak alapot. Az üzleti életben megkötött szerződések során a felperestől nem elvárható, hogy meggyőződjön arról, hogy az eladó a megvásárolt terményt kitől vásárolta, honnan szállította.

Ebből következően a P.-I.Kft. által alacsonyabb összegben kikötött vételár is irreleváns a felperes jóhiszeműségének megítélése körében, mert a felperes a P.-

I.Kft. és az alperesek között létrejött szerződések tartalmáról, így az azokban rögzített vételárról sem bírt tudomással. Ettől függetlenül a felperes és a P.-I.Kft. szerződésében kikötött vételár az alperesekkel kötött szerződésben meghatározott vételárra, illetőleg a felperes és az I.-A. Kft. közötti szerződésben szereplő vételárra is figyelemmel eltúlzottan alacsonynak sem tekinthető.

Nem alapozza meg a felperes rosszhiszeműségét azon körülmény sem, hogy a terményt az I.-T. Kft. telephelyére szállíttatta, ugyanis a létrejött szerződés szerint a továbbértékesítés során a vevő meghatározhatja azt a telephelyet, ahova a szállítás ténylegesen történik.

Megállapította, hogy a nyomozóhatóság által lefoglalt és az alpereseknek kiadni rendelt napraforgó az alperesek által korábban a P.-I.Kft.-nek értékesített, majd ezen társaság által a felperesnek eladott napraforgóval azonos.

A felperes tulajdonjogának - a Ptk. 118. § /1/ bekezdése szerinti - megítélése körében a nyomozóhatóságnak a lefoglalt napraforgó kiadásáról hozott határozata a bíróságot nem köti.

Nem zárja ki a felperes tulajdonszerzését az sem, hogy az alperesek a P.-I.Kft.-vel kötött adásvételi szerződéseikben a vételár kiegyenlítéséig a tulajdonjogukat fenntartották. A Ptk. 368. § /2/ bekezdése szerint ugyanis a vevő a tulajdonjog fenntartás hatályossága idején a dolgot nem idegenítheti el, és nem terhelheti meg, e szabály azonban harmadik személy jóhiszeműen és ellenérték fejében szerzett jogát nem érinti.

A fentiek alapján az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a felperes jóhiszeműen és ellenérték fejében szerezte meg a P.-I.Kft.-től megvásárolt napraforgót, amelyet ezen társaság korábban az alperesektől vett meg.

Kiemelte, hogy ha és amennyiben a felperes a P.-I.Kft.-től a napraforgót nem kereskedelmi forgalomban vásárolta volna meg, a Ptk. 118. § /2/ bekezdése akkor is megalapozná a tulajdonszerzését, mert a dolgot jóhiszeműen és ellenszolgáltatás fejében olyan személytől szerezte meg, akire azt a tulajdonosok bízták. Az adásvételi szerződésekben ugyanis az alperesek úgy rendelkeztek, hogy a P.-I.Kft. a vételár kiegyenlítéséig a napraforgóval bizományosként rendelkezhet. Ebből következően a P.-I.Kft.-t megbízták azzal, hogy a terményt a saját nevében, az alperesek javára értékesítse. Mindebből következően a napraforgót a P.-I.Kft.-re rábízták, azt pedig a felperes jóhiszeműen és ellenszolgáltatás fejében szerezte meg.

Mivel az alperesek a nyomozóhatóság által lefoglalt és a részükre kiadott, de a felperes tulajdonát képező napraforgót időközben értékesítették, a felperes a napraforgó ellenértékének, mint az alpereseknél jelentkező vagyoni előnynek a megtérítésére jogosult, figyelemmel arra, hogy a peres felek egymással jogviszonyban nem álltak.

Az alperesek által visszatérítendő vagyoni előny pedig az, amely a felperes, mint tulajdonos által értékesíteni szándékozott napraforgó ellenértéke.

A felperes annak a megállapítását is kérte a keresetében, hogy a lefoglalt napraforgón tulajdonjogot szerzett, tekintettel azonban arra, hogy e megállapítási keresetnek a Pp. 123. §-ában meghatározott együttes feltételei nem álltak fenn, mert a felperes teljesítést követelhet, így e vonatkozásban az elsőfokú bíróság a keresetet elutasította.

Az ítélettel szemben mindhárom alperes fellebbezést terjesztett elő, melyben elsődlegesen az elsőfokú ítélet megváltoztatásával a kereset elutasítását, míg másodlagosan annak hatályon kívül helyezését kérték.

Arra hivatkoztak, hogy ingó dolog tulajdonjogának a megszerzéséhez az átruházásra irányuló szerződésen kívül szükséges a dolog átadása is. Ebből következően nem elégséges a konkrét esetben annak a vizsgálata, hogy a felperes a Ptk. 118. § /1/ és /2/ bekezdése alapján megszerezte-e a perbeli dolog (termény) tulajdonjogát, hanem e kérdés vizsgálata körében a Ptk. 117. § /2/ bekezdéséből kell kiindulni. Így azt is vizsgálni kell, hogy a felperes tekintetében az átruházással történő tulajdonszerzés két alapfeltétele a jogcím és az átadás egyaránt megvalósult-e. A Ptk. 118. § /1/ és /2/ bekezdésben írt feltételek csak ezt követően vizsgálhatók.

A felperes a saját tulajdonszerzéséhez szükséges birtokbavételt arra alapította, hogy a P.-I.Kft. az ő akarata, illetve rendelkezése folytán a vele szerződésben álló vevőjének az I.-A. Kft.-nek a birtokába adta a terményt. Az elsőfokú eljárás során feltárt tények és bizonyítékok ennek ellentmondanak, mert a P.-I.Kft. nem az I.-A. Kft. birtokába adta a terményt, hanem azt az I.-T. Kft.-nek adta át. Az I.-T. Kft., mint önálló jogi személy pedig nem azonos az I.-A. Kft.-vel Amennyiben pedig a terményt az I.-T. Kft. vásárolta meg, úgy az I.-A. Kft. ugyanazt a terményt, ugyanabban az időben nem vásárolhatta meg a felperestől. Ebből következően a megvásárolt termény nem került a felperes hatalma alá, hiszen ha a saját tulajdonszerzéséhez szükséges birtokbavétel a rendelkezési jogának gyakorlásában nyilvánul meg olyan módon, hogy meghatározza hogy a szállító, aki az ő eladója, közvetlenül a vevőjének a birtokába adja a terményt, akkor megállapítható, hogy nem ezt történt. A termény nem az I.-A. Kft. birtokába, hanem az I.-T. Kft. birtokába került, akinek a birtokbavétel időpontjában kötelmi jogcíme volt a termény tulajdonjogának a megszerzésére. Ebből kitűnően viszont a felperes a Ptk. 117. § /2/ bekezdésében foglalt feltételek hiányában a perbeli termény tulajdonjogát nem szerezhette meg, így a Ptk. 118. § /1/ és /2/ bekezdésében írt feltételek fennállása már nem is vizsgálható.

Fenntartották azt az álláspontjukat is, hogy a felperes a Ptk. 118. § /1/ bekezdése alapján tulajdonjogot nem szerezhett, továbbra is vitatva, hogy a felperes és a P.-I.Kft. közötti adásvételi szerződés megkötésére kereskedelmi forgalomban került volna sor. Változatlanul fenntartották azt is, hogy a felperes jóhiszeműnek sem volt tekinthető. Előadták, hogy az elsőfokú bíróság az alpereseket a jogalap nélküli gazdagodás szabályaira hivatkozással marasztalta, annak ellenére, hogy ebben a körben bizonyítást nem folytatott le, és a tényállást sem tárt fel, az e körben

szükséges bizonyítási teherről sem tájékoztatta a feleket. A Ptk. 361. §-ában foglalt együttes feltételek vizsgálata nélkül pedig ezen a jogcímen az alperesek marasztalására alap nélkül került sor.

A felperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet helybenhagyására irányult annak helyes indokai alapján. Fenntartotta, hogy a Ptk. 118. § /1/ és /2/ bekezdése alapján tulajdonjogot szerzett a perbeli terményen. A felperes tulajdonjogát nem érinti az, hogy a terményt közvetlenül a saját vevője, tehát az I.-A. Kft. telephelyére fuvaroztatta. A tulajdonszerzéshez szükséges birtokbavétel ugyanis nemcsak úgy történhet, hogy a tulajdonos a dolgot fizikailag birtokba veszi, hanem pótolhatja az átadást az is, ha harmadik személy birtokában lévő dolog kiadása iránti igényt ruházzák át, vagy ha a birtokost utasítják, hogy ezután az új tulajdonos nevében tartsa a dolgot birtokában. A P.-I.Kft. eladta a napraforgót a felperesnek, de a felperes a saját rendelkezése és akarata szerint a fuvarokat az I.-A. Kft. vevője telephelyére irányította, ebből következően a felperes rendelkezési joga a perbeli terményeken fennállt.

A fellebbezés annyiban alapos, hogy az elsőfokú bíróság a részben téves jogi álláspontjából következően a tényállást a szükséges mértékben nem tárta fel, ezért az ítélet érdemi felülbírálatra alkalmatlan.

Arra az alperesek a fellebbezésükben helyesen mutattak rá, hogy a nem tulajdontól való szerzésnek a Ptk. 118. § /1/ és /2/ bekezdésében meghatározott feltételei körében is vizsgálendő, hogy a felperes az általa hivatkozott átruházással a Ptk. 117. § /2/ bekezdése alapján tulajdonjogot szerzett-e.

A birtokbaadás a Ptk. 117. § /2/ bekezdésének alkalmazása során sem jelent azonban feltétlenül tényleges átadást, hanem az megtörténhet más olyan módon is, amely kétségtelenné teszi, hogy a dolog a szerző hatalmába került.

A konkrét esetben az ítéltábla álláspontja szerint a perbeli, az alperesektől a P.-I.Kft. által, majd a P.-I.Kft.-től a felperes által megvásárolt gabona tekintetében a rendelkezésre álló adatok alapján kétséget kizáróan megállapítható – függetlenül attól, hogy a termény nem került ténylegesen a felperes birtokába - hogy a gabona az átruházó alperesek és a P.-I.Kft. hatalmából kikerülve a tulajdonjogára hivatkozó felperes konkrét rendelkezési joga alá, azaz hatalmába került.

A kérdéses gabonát kifejezetten a felperes rendelkezései és akarata szerint szállították a felperes vevőjének az I.-A. Kft. által meghatározott rendeltetési helyre. A felperes által a P.-I.Kft.-hez címzett 2006. november 3-án kelt megrendelésből kitűnően a felperesnek rendelkezési joga állt fenn a P.-I.Kft.-től megvásárolt gabona tekintetében arra nézve, hogy az konkrétan milyen címre kerüljön leszállításra.

A Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Bíróság előtti előzményi perben hozott ítélet indokolásában megállapította, hogy a P.-I.Kft. a felperes, illetőleg a felperes vevője, az I.-A. Kft. által meghatározottak szerint szállított 2006. november 9. és november

22. napja között összesen 1826 tonna napraforgót az I.-T.Kft. m.-i telephelyére. E teljesítést az előzményi perben maga az I.-A. Kft. is elismerte. Így megállapítható, hogy I.-T.Kft. m.-i telephelye a felperes és vevője által meghatározott olyan célállomás volt, amelyet a felperes - vevője rendelkezése alapján – jelölt meg. Ilyen tényállás mellett az alperesek kellő alap nélkül tették azt vitássá, hogy a felperes esetében a Ptk. 117. § /2/ bekezdésében foglalt feltételek nem álltak fenn.

Az elsőfokú bíróság helyesen rögzítette ítéletében azt, hogy elsődlegesen abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy a felperes tulajdonszerzése a P.-I.Kft-vel kötött szerződés alapján bekövetkezett-e.

A rendelkezésre álló bizonyítékok okszerű és helyes mérlegelésével állapította meg azt, hogy a felperes a perbeli napraforgómagon a Ptk. 118. § /1/ bekezdése alapján tulajdonjogot szerzett.

Az ítélet tábla osztotta az elsőfokú bíróság arra vonatkozó érvelését, hogy a rendelkezésre álló adatok alapján megállapítható, hogy a felperes ezt a napraforgót - az elsőfokú bíróság által helyesen kifejtettek szerint - kereskedelmi forgalomban vásárolta meg és jóhiszemű is volt.

A rendelkezésre álló bizonyítékok alapján a felperes jóhiszeműsége a P.-I.Kft-vel kötött adásvételi szerződés kapcsán nem volt kétségbe vonható. Az alperesek a felperes rosszhiszeműségét az általa hivatkozott szerződés megkötése körében az őket terhelő bizonyítási kötelezettségük ellenére bizonyítani nem tudták. Az üzleti életben megkötött szerződések esetén valóban nem várható el a szerződő felperestől, hogy a meggyőződjön arról is, hogy a neki eladó P.-I.Kft. a konkrét gabonát kitől vásárolta meg, valamint meggyőződjön a vételár tényleges kiegyenlítéséről is. Megjegyzi az ítélet tábla, hogy ha és amennyiben a felperes konkrétan ismerte is volna az alperesek és a P.-I.Kft. közötti szerződések tartalmát a jóhiszeműségét ez még nem érintette volna, figyelemmel arra a tényre, hogy e szerződések 8.1./ pontjai szerint a vevő P.-I.Kft. az áruval a vételár kiegyenlítése nélkül is rendelkezhetett bizományosként.

Rámutat ugyanakkor az ítélet tábla arra, hogy nincs lényegi jelentősége annak, hogy a konkrét esetben a felperes és a P.-I.Kft. közötti adásvételi szerződést kereskedelmi forgalomban történő adásvételnek lehet-e minősíteni. Az elsőfokú bíróság helyesen utalt arra, hogy a Ptk. 118. § /2/ bekezdése akkor is megalapozná a felperes tulajdonszerzését, ha és amennyiben a Ptk. 118. § /1/ bekezdésében foglalt feltételek nem állnának fenn. A felperes a vitatott terményt jóhiszeműen és ellenszolgáltatás fejében olyan személytől, konkrétan a P.-I.Kft-től szerezte meg, akire azt a tulajdonos alperesek rábízták.

Szintén helyesen fejtette ki azt is az elsőfokú bíróság, hogy a felperesi tulajdonszerzést az alperesek és a P.-I.Kft. közötti szerződésben írott tulajdonjog fenntartás pedig nem zárta ki figyelemmel a Ptk. 368. § /2/ bekezdésének a rendelkezéseire.

Mindezen adatokból okszerűen vont következtetést arra az elsőfokú bíróság, hogy a perbeli és az alpereseknek utóbb kiadott gabonán a felperes tulajdonjogot szerzett.

Ugyanakkor a felperes az igényét a Ptk. 361. §-ára alapította.

A Ptk. 361. § /1/ bekezdése szerint, aki másnak rovására jogalap nélkül jut vagyoni előnyhöz, köteles ezt az előnyt visszatéríteni.

A jogalap nélküli gazdagodásnak a fenti rendező elvéből következően az alap nélküli gazdagodó alpereseknek azt az előnyt kell megtéríteniük, amelyhez a felperes rovására jutottak, annak az előnynek a visszatérítésére kötelesek, amelyet a felperes hátrányára szereztek.

A felperes a perben a megjelölt jogcímen olyan összeget követelt a perbeli napraforgómag tulajdonjogára hivatkozással, amennyiért ő azt továbbértékesítette volna az I.-A. Kft-nek.

Ezzel összhangban azonban az elsőfokú bíróság tévesen állapította meg azt, hogy a megjelölt jogcímen az alperesek által visszatérítendő vagyoni előny az lenne, amit a felperes, mint tulajdonos, az általa értékesíteni szándékozott napraforgóért a megkötött szerződése szerint kapott volna.

A Ptk. 361. §-ából kitűnően – fentiekől eltérően - a konkrét esetben a megjelölt jogcím alapján azt kellett volna az elsőfokú bíróságnak vizsgálnia, hogy a felperes tulajdonában álló gabonát az alperesek - miután a napraforgót nekik a lefoglalás megszüntetésekor kiadták - konkrétan milyen áron értékesítették. Konkrét esetben ugyanis ez lehet az ő gazdagodásuk tárgya, amellyel a felperes rovására jogalap nélküli előnyhöz jutottak, amelynek mértékéig náluk alap nélküli gazdagodás jelent meg.

Az elsőfokú bíróság azonban egyáltalán nem vizsgálta, hogy az alperesek a konkrét esetben pontosan mikor, kinek és milyen áron, ellenértéken és feltételek mellett értékesítették a felperes tulajdonában álló napraforgót.

Mindezekre figyelemmel az elsőfokú bíróság ítélete érdemben a fentiek alapján nem bírálható felül, a bizonyítási eljárásnak a másodfokú eljárás kereteit meghaladó kiegészítése szükséges, ezért azt az ítélőtábla a Pp. 252. § /3/ bekezdése értelmében hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú bíróságot a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasította.

A megismételt eljárásban a fentiekre figyelemmel vizsgálni kell, hogy az alperesek a részükre kiadott és felperesi tulajdonban álló napraforgó mennyiséget konkrétan milyen időpontban, kinek és milyen összegű vételár ellenében értékesítették. Ezen

vételárösszeg az a konkrét esetben, amely náluk alap nélküli gazdagodásként jelentkezhett.

A fentieket követően vizsgálat tárgyává kell tennie azt is az elsőfokú bíróságnak, hogy az alperesek az így jutott vagyoni előnyt a Ptk. 361. § /2/ bekezdésében foglaltakra figyelemmel kötelesek-e visszatéríteni a felperesnek.

A fenti jogcím körében - a felek által e körben előadottakra is figyelemmel a - megismételt eljárásban az elsőfokú bíróságnak figyelmeztetnie kell a peres feleket konkrétan a bizonyítandó tényekről, a bizonyítási teherről, a bizonyítás sikertelenségének vagy elmulasztásainak a törvényes következményeiről a Pp. 3. § /3/ bekezdése és a Pp. 141. § /6/ bekezdésében foglaltak szerint.

Az így lefolytatott bizonyítási eljárás eredményeképpen lesz az elsőfokú bíróság abban a helyzetben, hogy a felperes kereseti kérelméről az előterjesztett jogcím alapján megalapozott döntést hozzon.

Győri Ítéltábla Gf.V.20.224/2010/8. szám